

**DE BRÂTÂ JOEDÂ,
DE RÂMÂ**

EN

DE ARDJ OEN Â - S Â S R A,
IN JAYAANSCH PROZA VERKORT.

DE BRÁTÅ-JOEDÅ,

DE RÅMÅ

EN

DE ARDJ OEN Å - S Å S R Å.

DRIE JAVAANSCH E HELDENDICHTEN,

IN JAVAANSCH PROZA VERKORT

DOOR

C. F. WINTER, S^R.,

TRANSLATEUR VOOR DE JAVAANSCH E TAAL TE SOERAKARTA,

UITGEGEVEN DOOR

T. R O O R D A.

AMSTERDAM,
JOHANNES MÜLLER.

1845.

GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZONN.

VOORBERIGT.

De drie Javaansche heldendichten, de Brátá-joedá, de Rámá en de Ardjoená-sásrá (waarvan de twee eersten vrije en verkorte navolgingen van de beroemde Sanskritsche heldendichten de Mahâ-Bhârata en de Rámájana zijn), werden door den heer Winter, toen hij nog onderwijzer aan het thans opgeheven Instituut voor de Javaansche taal te Soerakarta was, uit het Kawi in Javaansch proza vertaald en verkort met het doel, om de beoefenaars der Javaansche taal voorbeelden van *zuiver* Javaansch proza in handen te geven; daar toch de weinige door Javanen geschrevane proza-werken, die er bestaan, in dat opzigt veel te wenschen overlaten.

Met hetzelfde doel worden deze drie stukken, met gunstige toestemming van den heer Winter, thans door mij uitgegeven. Ook om den inhoud zijn deze stukken voor den beoefenaar der Javaansche taal belangrijk, daar zij hem met den hoofdinhoud van die drie helden-

dichten, en alzoo met een voornaam gedeelte van de epische mythologie der Javanen, bekend maken.

De proza-verkortingen van de Rāmā en van de Ardjoenā-sāsrā bevatten slechts een kort begrip van het episch verhaal, dat in de oorspronkelijke dichtwerken bezongen wordt; die van de Brātā-joedā is uitvoeriger, zoodat daarin meer van de dichterlijke behandeling van het onderwerp bewaard gebleven is.

Voor de uitgaaf van de proza-verkorting der Brātā-joedā heb ik het oorspronkelijke, door den heer Winter zelf geschreven en verbeterd, handschrift kunnen gebruiken; voor de Rāmā twee afschriften; voor de Ardjoenā-sāsrā slechts één, doch zeer net en naauwkeurig afschrift, waarop ik mij veilig verlaten kon. Voor goede en gelijke spelling, en voor behoorlijke plaatsing der scheidteekens, heb ik de noodige zorg gedragen. Alleen omtrent de spelling der eigennamen, vooral in de Brātā-joedā, heb ik niet alles gedaan, wat ik had kunnen en, zoo als ik beken, had behooren te doen. Deze oorspronkelijk Sanskritsche eigennamen worden namelijk door de Javanen niet altijd op dezelfde wijze geschreven; sommige zijn zelfs aanmerkelijk verbasterd. De heer Winter, met het Sanskritsch onbekend, was natuurlijk niet in staat, om van die verschillende spellingen altijd de beste kiezen, en was zich ook in zijn handschrift niet altijd gelijk gebleven. Zoo vond ik nu eens dan eens nu eens

ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ dan eens ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ geschreven. Dit, en een en ander meer, heb ik verbeterd: maar te laat heb ik opgemerkt, dat de bijnaam van den Vorst der Korāwā's nu eens ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ dan eens ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ en dan weder ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ geschreven was; en het zou het best geweest zijn, indien ik niet één van deze drie spellingen gevolgd ware, maar altijd ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ geschreven had, zoo als deze naam door andere Javanen geschreven wordt, en zoo als die in het Sanskritsch is. Zoo moet ook de andere naam van dien Vorst niet ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ maar ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ geschreven worden. Ook den naam van den Patih van dien Vorst, die nu eens ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ dan eens ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ geschreven wordt, had ik altijd ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ᮒᮞ᮪ moeten schrijven, zonder Tjötjak: want zoo luidt de naam in het Sanskritsch. Ook had ik om dezelfde reden ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ in plaats van ᮘᮞ᮪ᮒᮞ᮪ moeten schrijven; enz.

Bij de uitgaaf van deze drie stukken heb ik gevoegd een register van al de daarin voorkomende eigennamen, met korte aanteekening van hetgeen tot opheldering zou kunnen dienen. Tot regt verstand der Brātā-joedā vooral is het volstrekt noodzakelijk de onderlinge bloedverwantschap of verzwagering der daarin voorkomende helden te kennen. Wat men verder tot goed verstand der Brātā-joedā, bij wijze van inleiding, weten moet, dat kan men vinden in het achtste hoofdstuk van Raffles's *History of Java*, of in mijn *Proeve van Javaansche*

poëzie uit het Javaansche heldendicht de Brátá-joedó (Leeuw. bij G. T. N. Suringar. 1841). — Bij de voornaamste eigennamen heb ik het Sanskritsch vergeleken en, hoe de naam in het Sanskritsch geschreven wordt, er bij aangeteekend. Wat de wijze betreft, waarop ik het Sanskritsche schrift met Europesche letters heb uitgedrukt, zoo zal het voor den kenner van het Sanskritsche schrift genoeg zijn hier aan te teekenen, dat ik de tongletters, ook de tongletter *s*, door een stip boven de letter, de verhemelteletters, ook de verhemelteletter *s*, door een *j* achter de letter, de geadspireerden door een *k* er achter, en de letter, die gewoonlijk door de Engelschen, en in navolging van dezen ook door anderen, door *ri* wordt uitgedrukt, op dezelfde wijze, als men dit bij het Javaansch gewoon is, door *rĕ* heb aangeduid.

Delft, 11 Maart, 1845.

T. R.

N. S. Behalven de achter het werk verbeterde drukfouten, leze men nog op bl.   r. 7, voor op bl. r. 1, voor ; en in het register, l. 107^b. r. 5, Rāma-Dājā-pati.

|| ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ||

ပိတောက်အိမ်ထောင်၊ နောက်ဆုံး မိမိတို့အား ဝမ်းသာစွာ ပြုလုပ်ပေးပြီး နောက်ဆုံး အောင်မြင်စွာ ပြီးစီးခဲ့သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များသည် ဝမ်းသာစွာ ပြုလုပ်နိုင်စေရန် အထောက်အကူပြုခဲ့ပြီး ဝမ်းသာစွာ ပြီးစီးခဲ့သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များသည် ဝမ်းသာစွာ ပြုလုပ်နိုင်စေရန် အထောက်အကူပြုခဲ့ပြီး ဝမ်းသာစွာ ပြီးစီးခဲ့သည်။

သို့မဟုတ်အစားထိုးပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ရန်
 ဖြစ်ပေါ်လာမည်ဟု သို့မဟုတ် အခြားဘက်မှ
 ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဟု ယူဆချက်ပေါ်ပေါက်လျှင်
 ထိုအခါမှာ အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို
 စဉ်းစားရမည်။
 ၁။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အခွင့်အလမ်းများ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၂။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ်များ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၃။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အကူအညီများ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၄။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အခွင့်အလမ်းများ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၅။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ်များ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၆။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အကူအညီများ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၇။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အခွင့်အလမ်းများ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၈။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ်များ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၉။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အကူအညီများ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။
 ၁၀။ ထိုပစ္စည်းကို ထုတ်လုပ်ရန်
 လိုအပ်သည့် အခွင့်အလမ်းများ ရှိမရှိ
 စစ်ဆေးရမည်။

ကလေး... (ကလေး) အသက်... (အသက်) လေး... (လေး) မိ... (မိ) အမေ... (အမေ) ကလေး... (ကလေး) အသက်... (အသက်) လေး... (လေး) မိ... (မိ) အမေ... (အမေ)

ကလေး... (ကလေး) အသက်... (အသက်) လေး... (လေး) မိ... (မိ) အမေ... (အမေ) ကလေး... (ကလေး) အသက်... (အသက်) လေး... (လေး) မိ... (မိ) အမေ... (အမေ) ကလေး... (ကလေး) အသက်... (အသက်) လေး... (လေး) မိ... (မိ) အမေ... (အမေ) ကလေး... (ကလေး) အသက်... (အသက်) လေး... (လေး) မိ... (မိ) အမေ... (အမေ)

ရာဇာဓိပတိတော်မူ၍ သံသရာတို့ကို ယုတ်အောင်ဆုံးရှုံးစေဘိမိ
 စေတော်မူ၏။ နတ်ကျားတို့ကိုလည်း အစွန့်ပယ်စေတော်မူ၏။
 ရာဇာဓိပတိတော်မူ၍ သံသရာတို့ကို ယုတ်အောင်ဆုံးရှုံးစေဘိမိ
 စေတော်မူ၏။ နတ်ကျားတို့ကိုလည်း အစွန့်ပယ်စေတော်မူ၏။

နတ်ကျားတို့ကိုလည်း အစွန့်ပယ်စေတော်မူ၏။ နတ်ကျားတို့ကိုလည်း
 အစွန့်ပယ်စေတော်မူ၏။ နတ်ကျားတို့ကိုလည်း အစွန့်ပယ်စေတော်မူ၏။
 နတ်ကျားတို့ကိုလည်း အစွန့်ပယ်စေတော်မူ၏။ နတ်ကျားတို့ကိုလည်း
 အစွန့်ပယ်စေတော်မူ၏။ နတ်ကျားတို့ကိုလည်း အစွန့်ပယ်စေတော်မူ၏။

ဘ၀ကလေးတို့ပစ္စည်းတို့၊ အစားအသွယ်တို့၊ ဝတ်စုံအင်္ကျီများ၊ မြန်မာ့အလင်းစာပေတိုက်၊ ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။

ပြန်လည်ကျဆင်းနေသော အခြေအနေအထားကို သိရှိရန်အတွက် ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။ ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။ ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။ ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။

ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။ ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။ ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။ ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။

ဝန်ထမ်းများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ အကျိုးခံစားခွင့်ကို ပြောဆိုပါ။

သာသနာ့ဆောင်ရွက်ရာ၌ စွဲလျော့သော အားဖြင့် ယာယီ အသုံးပြုဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်း
 ရှိသဖြင့် ယင်းအား ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ ထိုအရာနှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။

သို့သော် အဘယ်ကြောင့် ယင်းအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရသနည်း ဟု မေးမြန်းနိုင်
 သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။ ထိုအရာကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ရာ၌ အကျိုးရှိမည်
 ဟု မျှော်လင့်ကြည့်ရှုရမည်။

ရှိကလေးသောအခါကတည်းက လူတို့က အထွတ်အမြတ်တို့ကို စောင့်ဆိုင်းကြသည်။ သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 အထွတ်အမြတ်တို့ကို စောင့်ဆိုင်းကြသည်။ သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။

ဟောပြောကြားရအောင် ကျင့်စဉ်အား ဝန်ထုပ်ကတည်းက သင်ကြားပြောဆိုခြင်းကို လုပ်ကြံကြည့်ကြပါ။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။
 သို့ရာတွင် ကလေး၏ ခံနိုင်ရည်မှာ အလွန်မာကျောကြောင့် ခံနိုင်သည်။

၂၀၀၈ ခု ဝါဆိုလလွင်လွင်

နတ္ထုယျံ ဟာဗိတိဝါပိတိနိယဝိယုဗဟာဗိတိယိ ဗြဟ္မဗူတိယ ဟာ ဗြ
 နသဏတသံ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယသယ ဟတ္တံ ဟိယုဗျံ သနိတိဂုဏ
 ဟိယုဗဟာ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗိစိတိဗူ
 ဇိတိယုဗဟာ ဗုဒ္ဓံ သဟာဏဘိတိဗူ

ပုသယဗုဒ္ဓံ ဟာဗိတိဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗြဟ္မဗူ
 ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ

ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ

ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ
 ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ ဗုဒ္ဓံ ဗြဟ္မဗူ ဘေဒိ ဗုဒ္ဓံ ဟာသယ

အညွှန်တို့၏အားကိုးပြုစေရန်အတွက် အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။

အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။

အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။

အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။

အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။

အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။ အစွမ်းထက်စွာ အားပေးရမည်။

ယံ၊ ၎င်းသည် အင်္ဂါ ဟု ခေါ်သော အင်္ဂါတို့ကို ရည်ရွယ်၍ ဟောပြောရာ၌ မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ထည့်သွင်း၍ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဟောပြောခြင်းကို ဟောပြောရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့အပြင် မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ထည့်သွင်း၍ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဟောပြောခြင်းကို ဟောပြောရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့အပြင် မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ထည့်သွင်း၍ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဟောပြောခြင်းကို ဟောပြောရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့အပြင် မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ထည့်သွင်း၍ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဟောပြောခြင်းကို ဟောပြောရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့အပြင် မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ထည့်သွင်း၍ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဟောပြောခြင်းကို ဟောပြောရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့အပြင် မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ထည့်သွင်း၍ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဟောပြောခြင်းကို ဟောပြောရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့အပြင် မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ထည့်သွင်း၍ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဟောပြောခြင်းကို ဟောပြောရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၏ဗျူဟာပျံ့ဝန်းလှစွာ အစီအစဉ်ပြုစု၍ ဘာသာ
ကပ်ယူဆောင်ရွက်၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်
ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်

ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်
ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်

ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်
ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်

ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်
ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်

ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်
ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်

ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်
ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်

ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်
ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်

ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်
ပြုစုထား၍ အကျိုးရှိစေရန် အစီအစဉ်

လိပ်ရယ်လိမ်ခြေငွေပေးရတာကတော့ကုသောဆေးပေးရတာပဲ။ သေချာပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။

ကုသောဆေးပေးရတာကတော့ကုသောဆေးပေးရတာပဲ။ သေချာပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။

ဖြေပေးပေးရတာကတော့ကုသောဆေးပေးရတာပဲ။ သေချာပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။
မိမိကတော့အေးပေးရမယ်။

: အေးပေးရမယ် :

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ဤကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် ဤကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် ဤကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက်

ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် ဤကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် ဤကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက်

ဤကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် ဤကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် ဤကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက်

REGISTER

DER

E I G E N N A M E N .

- Abiásá** (Bagawan), de vader van Pandoe (Skr. Wjása). bladz. 83.
- Abimanjoe** (Raden), bijgenaamd Òngká-widjájá, zoon van Ardjoená, getrouwd met Dèwi Siti-Soendàri, dochter van Krésná, en met Dèwi Oetàri, dochter van den Vorst van Wirátá (Skr. Abhimanjoe). bl. 20, 38, 42.
- Ábrá-poespá**, naam van een paard van Krésna, bl. 45.
- Análá**, een der Boepatis van vorst Soegriwá, bl. 102, 120.
- Andjagni** (Dèwi), moeder van Anoman. bl. 102.
- Anggádá**, een zoon van vorst Soebàli, na den dood van dezen tot zoon aangenomen door Rámá, (Skr. Anggada). bl. 104, 105, 125.
- Anilá**, een der rijks grooten van vorst Soegriwá. bl. 102, 105, 126.
- Aniprábá**, een Boetá. bl. 128.
- Anoman**, ook Bajoesoetá en Rámá-Djájá-pàti genaamd, een der rijks grooten en neef van vorst Soegriwá (Skr. Hanoe-mán). bl. 102 vlgg.
- Ardá-waliká**, een Boetá, in de gedaante van een groote slang. bl. 71.
- Ardjoená**, ook Raden Danandjájá, Raden Djanáká en Partá genaamd, derde zoon van Pandoe, getrouwd met Dèwi Wárá Soembádrá, zuster van Krésná, en met Dèwi Wárá Srikándi, dochter van vorst Droepádá (Skr. Ardjoena). bl. 32, 66, 70.
- Ardjoená-Sásrá**, ook Ardjoená-Widjájá en Sásrá-bahoe (d.i. *honderdarmige*) genaamd, een incarnatie van Batárá Wisnoe, en vorst van Mahispàti. bl. 162, 166 vlgg., 186.
- Arimbi** (Dèwi), gemalin van Wré-kodárá, moeder van Gatoetkátjá. bl. 62.
- Ariméndá**, een der rijks grooten van vorst Soegriwá. bl. 102, 128.
- Aswanikoembá**, een zoon van Koembá-karná. bl. 114, 128.
- Aswá-támá** (Raden), zoon van Droená. bl. 59, 63, 64, 73, 82, 86. — Ook naam van een olifant van den vorst van Maláwá-pàti. bl. 63.

B.

- Bâdjrá-moesti, een der rijks-grooten van vorst Dâsâ-moe-kâ. bl. 114, 128, 174.
- Bâgâ-dëntâ (Prâboe), een bont-genoot der Korâwâ's. bl. 35 vlg.
- Bagaspâti (Bagawan), schoon-vader van vorst Salyâ. bl. 74.
- Bajoesoetâ, bijnaam van Ano-man. bl. 102.
- Bâlâ-déwa, vorst van Madoerâ, zoon van vorst Basoe-déwâ, oudere broeder van Krësna, en schoonzoon van vorst Salyâ. bl. 76, 79, 81, 87.
- Balisâtâ, een der rijks-grooten van vorst Soegriwâ. bl. 102.
- Bânâ-poetrâ, vorst van Nga-jódyâ. bl. 165.
- Banéndrâ, Patih van vorst Dâná-pâti. bl. 157 vlg.
- Banowâti, gemalin van vorst Soejoedânâ. bl. 4, 8, 9, 44, 86.
- Barâtâ of Brâtâ (Raden), tweede zoon van vorst Dâsâ-râtâ, jongere broeder van Râmâ; wordt vorst van Ngajódyâ (Skr. Bharata). bl. 90, 94, 149.
- Bargâwâ: zie Râmâ-Bargâwâ.
- Baroenâ (Hyang), de god der zee (Skr. Waroenâ). bl. 117, 138.
- Basoe-déwâ: zie Bâlâ-déwâ.
- Bigâlâ, naam van een rijkszetel. bl. 165.
- Bimâ, bijnaam van Wrëkodârâ (Skr. Bhîma, d. i. *de vreeslijke, verschrikkelijke*). bl. 58.
- Bimâ-moekâ, een der rijks-grooten van vorst Soegriwâ, bl. 102.
- Bismâ, bijgenaamd Déwâ-brâtâ,

een hoogvereerde Panditâ, zoon van een vorst van Ngastinâ, oudoom der Pandâwâ's en Korâwâ's, doch strijdende voor de laatsten (Skr. Bhîma, d. i. *de vreeslijke, verschrikkelijke*). bl. 5, 22, 30, 65.

- Boeris-râwâ (Raden), zoon van vorst Salyâ. bl. 48, 74 vlg.
- Brâmâ (Batârâ). bl. 149.
- Brâtâ: zie Barâtâ.
- Brâtâ-joedâ, naam van den heldenstrijd tusschen de Pandâwâ's en Korâwâ's, en van het heldendicht, waarin die strijd bezongen wordt (Skr. Mahâ-bhârata). bl. 2, 15.

D.

- Danandjâjâ (Raden), een bijnaam van Ardjoenâ (Skr. Dhananjâjâ). bl. 5, 18.
- Dâná-pâti, ook Wisrawânâ genaamd, zoon van Wisrâwâ, vorst van Lokâ-pâlâ. bl. 152, 159, 161, 185.
- Dandâkâ, naam van een berg. bl. 96.
- Danoerdârâ, een der rijks-grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.
- Darimoekâ, een der rijks-grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.
- Darmâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Darmâ-djàhi, een der Korâwâ's. bl. 54.
- Darmâ-joedâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Darmâ-poetrâ, bijnaam van Vorst Joedistirâ, dus genaamd, omdat hij gezegd wordt, eigenlijk niet de zoon van Pandoe,

- maar van Darmâ (bijn. van Batârâ Jâmâ), bij Dèwi Koeniti geweest te zijn (Skr. Dharmapoetra). bl. 17, 19.
- Dâsâ-moekâ, anders Rawânâ genaamd, vorst van Ngalêngkâ (Skr. Dasamoekha, d. i. *met tien aangezigten*). bl. 91, 146, 155, 159, 178, 180 vlg., 185.
- Dâsâ-râtâ, vorst van Ngajódyâ, devadervan Râmâ (Skr. Dasaritha, d. i. *met tien wagens*). bl. 90.
- Dêstâ-râtâ, oudere broeder van Pañdoe, de vader der Korâwâ's (Skr. Dhrëtarasta). bl. 5.
- Déwâ-brâtâ, bijnaam van Bismâ. bl. 30, 33.
- Déwâ-dëntâ, naam van het oorlogsbekken van Ardjoenâ (Skr. Dewadatta, d. i. *godengeschenk*). bl. 48.
- Déwartâkâ, een zoon van vorst Dâsâ-moekâ. bl. 114, 143.
- Dirgâ-bahoe, een Boetâ. bl. 101.
- Dirgâ-soerâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Dyâ-djaksâ, paedagoog van Koembâ-koembâ. bl. 142.
- Djagad-nâtâ (Sang Hyang), een naam van Batârâ Goeroe (Skr. Djagannâtha, d. i. *wereldvorst, wereldbeheerscher*). bl. 45.
- Djâjâ-bâjâ, een vorst van Kêdiri. bl. 2.
- Djâjâ-darmâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Djâjâ-drâtâ (Raden Arjâ), bijnaam van Sindoe-rédjâ. [Skr. Djajadratha]. bl. 35, 37, 39.
- Djâjâ-sëkti, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Djâjâ-séna, een der Korâwâ's. bl. 25.
- Djâjâ-soesénâ, een der Korâwâ's. bl. 28, 54.
- Djâjâ-wikâtâ, een der Korâwâ's. bl. 28, 40.
- Djamadagni (Bagawan), ook Râmâ-Bargâwâ genaamd, een Pañditâ (Skr. Djamadagni). bl. 93.
- Djamboemangli, een der rijks-grooten van vorst Dâsâ-moekâ. bl. 114, 128, 174.
- Djanâkâ, 1°. een Djawâtâ. bl. 5, 11. — 2°. de vorst van Mantili, vader van Dèwi Sintâ. bl. 92. — 3°. Raden Djanâkâ, bijnaam van Ardjoenâ (Skr. Djanaka). bl. 4, 34.
- Djatâjoe, een fabelachtige vogel, jongere broeder van Sampâti, en bondgenoot van vorst Dâsâ-râtâ (Skr. Djatâjoe). bl. 100, 106.
- Doeksinâ, naam van een berg. bl. 163.
- Doemraksâ, een der rijks-grooten van Vorst Dâsâ-moekâ, bl. 114, 132, 156, 158, 173.
- Doergâ (Batâri), gemalin van Batârâ Goeroe (Skr. Doerga, de gemalin van Siwa). bl. 152, 181.
- Doergâ-among, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Doergantâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Doergantârâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Doergâ-òngsâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Doergâ-pâti, een der Korâwâ's. bl. 40.

Doerjâ-dânâ, of Droejâ-dânâ, of Droejoedânâ, anders Socjoedânâ, genaamd, de oudste zoon van Dëstâ-râtâ, vorst van Ngastinâ (Skr. Doerjjôdhana, d. i. *slecht strijder*). bl. 13, 51, 53 vlg. 58.

Doersâ-sânâ of Droesâ-sânâ (Raden Arjâ), oudste broeder van vorst Droejoedânâ (Skr. Doehsjasana). bl. 11, 27, 40, 68.

Drahaspâti (Bagawan). bl. 161.

Drëstâ-râtâ, een der rijks grooten van vorst Karnâ. bl. 57.

Droegâmâ, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.

Droejâ-dânâ: zie Doerjâ-dânâ.

Droejoedânâ: zie Doerjâ-dânâ.

Droenâ, een hoog vereerde Pañditâ, strijdende in de legers der Korâwâ's (Skr. Drônâ). bl. 5, 25, 34, 36, 63, 65.

Droepâdâ, vorst van Tjěmpâlâ, broeder van Dëwi Koenti, schoonvader van Vorst Joedistirâ (Skr. Droepada). bl. 19.

Droepadi, dochter van Vorst Droepâdâ, gemalin van Vorst Joedistirâ (Skr. Draupadî). bl. 14, 19, 69, 81.

Droesâ-sânâ: zie Doersâ-sânâ.

Droestâ-djoemëná (Raden), zoon van Vorst Droepâdâ (Skr. Drëstadyoemna). bl. 17, 19, 29, 62, 83.

Droewâ-djâjâ, een der rijks grooten van Vorst Karnâ. bl. 56.

Droewëndâ, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102, 128.

Dwârâ-wâti, naam van den rijks-

zetel van Vorst Krësnâ (Skr. Dwârawatî). bl. 2.

E.

Ēndrâ (Batârâ), de God des hemels (Skr. Indra). bl. 18, 106, 116, 138, 146, 153.

Ēndrâ-djânoe, een der rijks grooten van vorst Soegriwâ. bl. 102.

Ēmpoe-sëdah, de dichter van Brâtâjoedâ. bl. 2.

G.

Gardâ-pâti (Prâboe), vorst van Kapitoe, een bondgenoot der Korâwâ's. bl. 36 vlg. 42.

Gatodârâ, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 113, 142, 145, 174.

Gatoetkâtjâ (Raden), zoon van Wrëkodârâ. bl. 26, 38, 59 vlgg.

Gawaksâ, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ (Skr. Gawâxa). bl. 102.

Gëndari (Dëwi), gemalin van Dëstâ-râtâ, moeder van Vorst Soejoedânâ (Skr. Gândhârî). bl. 12.

Giri-nâtâ (Hyang), d. i. *Bergvorst*, bijnaam van Batârâ Goeroe. bl. 92, 149.

Goeroe (Batârâ), bijgenaamd Djagad-nâtâ en Giri-nâtâ, de Vorst der Goden. bl. 85, 101, 116, 152, 161, 179.

Goewâ-Kiskëndâ: zie Kiskëndâ.

Goh-karnâ, naam van een berg (Skr. Gôkarna). bl. 154 vlg.

Goh-moekâ, een afgezant van

Vorst Dānā-pati (Skr. Gō-moekha). bl. 156.

Gòndā-madānā, een der rijks-grooten van Vorst Soegriwā (Skr. Gandhamādāna). bl. 102.

I.

Imā-giri, naam van een berg. bl. 141.

Indradjit (Raden), bijgenaamd Mé-gā-nòndā, oudste zoon van Vorst Dāsā-moekā (Skr. Indradjit). bl. 111, 114, 128, 140, 143.

Irawan (Bambang), een zoon van Ardjoenā. bl. 32.

J.

Jāmā (Batārā), de God der onderwereld, de Pluto der Indiërs. (Skr. Jama). bl. 138.

Jāmā-Widoerā: zie Widoerā.

Joedā-karti, een der Korāwā's. bl. 40.

Joedistirā, bijgenaamd Darmā-poetrā (zie boven), de oudste der zonen van Pañdoe, vorst van Ngamartā (Skr. Joedhistira). bl. 2, 63, 75, 87.

Joejoetsoeh, de oudste zoon van Arjā Widoerā (Skr. Joejoetsoe). bl. 6.

Joetā-joeni, een der Korāwā's. bl. 28, 40.

Joetā-joetā, een der Korāwā's. bl. 40.

Jogā (Bagawan), een Pañditā. bl. 96.

Jogiswārā (Bagawan), een Pañditā (Skr. Jôgêsjwara). bl. 91.

K.

Kadiri, naam van een gewest op

Java, vroeger de zetel van een rijk. bl. 2.

Kālā (Batārā), een Godheid (Skr. Kāla). bl. 156, 145, 176.

Kālā-gasoerā, een Boetā. bl. 61.

Kālā-srēnggi, een Boetā. bl. 61.

Kalinggā-pāti, naam van een rijk. bl. 171.

Kāmā-djājā (Batārā), de God der liefde (Skr. Kāma). bl. 19.

Kambódjā, naam van een rijk (Skr. Kambódja). bl. 165.

Kampā, paedagoog van Koembā-koembā. bl. 142.

Kampānā, een der rijks-grooten van Vorst Dāsā-moekā. bl. 113, 133, 156, 171, 173.

Kančkā-poetrā (Hyang), anders Narādā genaamd, een Djawātā. bl. 11, 179 vlg.

Kanwā, een Djawātā (Skr. Kanwa). bl. 5, 11.

Kapi-djambawan of Kapi-djēmbawan, een der voor-naamste rijks-grooten van Vorst Soegriwā. bl. 102, 105.

Kapitoe; naam van den rijkszetel van Vorst Gardā-pāti. bl. 37.

Kārā-doesānā, een Boetā. bl. 97.

Kārñā (Praboe), Adipāti van Ngawōnggā, van moeders zijde de oudere broeder der Pañdāwā's. Hij was namelijk de zoon van Batārā Soerjā bij Dèwi Koenti, vóór haar huwelijk met Pañdoe.

Daarom is hij ook bijgenaamd Soerjā-poetra, d. i. *Zonnexoon*. Als vriend van Vorst Soejoedānā strijdt hij echter in de Brātā-joedā voor de Korāwā's. (Skr. Karnā). bl. 12, 58, 65, 70, 72.

Karpā, een Pañditā, de schoon-

- broeder van Droenâ (Skr. Krěpâ). bl. 6, 58, 82, 86.
- Kartâ-marmâ, een jongere broeder van Vorst Soejoedânâ. bl. 25, 28, 82, 86.
- Kartâ-soetâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Kasipoe, een Boetâ. bl. 116.
- Kâtâ-kini, een Boetâ. bl. 107.
- Kékâji, een gemalin van Vorst Dâsâ-râtâ, moeder van Raden Barâtâ (Skr. Kaikêji). bl. 90.
- Kélâsâ of Kélâsâ-prawâtâ, naam van een berg. (Skr. Kailâsa). bl. 160, 163.
- Késwâri, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.
- Kiskëndâ of Goewâ-kiskëndâ, naam van een bergspelonk, den rijkszetel van Vorst Soegriwâ (Skr. Kiiskindha). bl. 101, 103, 131.
- Koembâ-karnâ, een zoon van Bagawan Wisrâwâ, jongere broeder van Dâsâ-moekâ (Skr. Koembhakarnâ). bl. 98, 114, 117, 135, 139, 154.
- Koembâ-Koembâ, een zoon van Koembâ-karnâ. bl. 114, 142.
- Koenti (Dèwi), zuster van Vorst Basoe-déwâ en Vorst Droepâdâ, tante van Vorst Bâlâ-déwâ en Vorst Krěsnâ, moeder van Vorst Karnâ bij den Zonnegod; later gehuwd met Pandoe, en moeder van de drie oudste Pandâwâ's, eigenlijk bij drie verschillende Goden (Skr. Koentf). bl. 7, 21.
- Koeroe: zie Korâwâ.
- Koeroe-sétrâ, anders Tëgal-Koeroe, naam van het veld, waarop de Brâtâ-joedâ gestreden is (Skr. Koeroe-xêtra, d. i. *het veld van Koeroe*). bl. 78, 86.
- Koetâ-roenggi, naam van een berg. bl. 95.
- Korâwâ, geslachtsnaam der afstammelingen van Vorst Koeroe, een voorvader van Pandoe en Dêstâ-râtâ, maar die gewoonlijk alleen als geslachtsnaam van de zonen van den laatsten, in tegenoverstelling der Pandâwâ's, gebruikt wordt (Skr. Kaurawa). bl. 6.
- Kraldâ-gami, naam van een rijk. bl. 165.
- Krědânâ, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.
- Krěsna (Praboe of Batârâ), vorst van Dwârâ-wati, een incarnatie van Batârâ Wisnoe. Hij was jongere broeder van Vorst Bâlâ-déwâ, schoonbroeder van Ardjoenâ, schoonvader van Abimanjoe. Vorst Droepâdâ was zijn oem en Dèwi Koenti zijn tante (Skr. Krěšnâ). bl. 2, 20, 29, 51, 84.

L.

- Laksmânâ (Raden), derde zoon van Vorst Dâsâ-râtâ, jongere broeder van Râmâ (Skr. Laxmana). bl. 90 vlgg.
- Lëmboesânâ, een Boetâ. bl. 61.
- Lěsmânâ-Koemârâ (Raden), zoon van Vorst Soejoedânâ. bl. 40, 44.
- Lokâ-pâlâ, de rijkszetel van Vorst Dânâ-pati. bl. 152, 159.

M.

- Madoerá** of **Mandoerá**, naam van den rijkszetel van **Bálá-déwá** (Skr. *Madhoera*). bl. 76, 79.
- Mahéndrá**, naam van een berg (Skr. *Mahêndra*). bl. 113.
- Mahispati**, naam van den rijkszetel van **Ardjoenâ-Sâsrâ**. bl. 152, 166.
- Mahoendârá**, een der rijks grooten van Vorst **Dâsâ-Moekâ**. bl. 113, 142, 145.
- Malâwâ-pati** of **Mêlâwâ-pati**, naam van den rijkszetel van één der bondgenooten der **Korâwâ's**. bl. 63.
- Malihawan**, naam van een berg (Skr. *Mâljawân*). bl. 104, 112.
- Mandoerá**: zie **Madoerá**.
- Manggâdâ**, naam van een rijk (Skr. *Magadha*). bl. 171, 173.
- Manik**, naam van een eiland. bl. 166.
- Mantâkâ**, paedagoog van de zonen van Vorst **Dâsâ-moekâ**. bl. 140.
- Mantiîi**, naam van den rijkszetel van Vorst **Djanâkâ**, den vader van **Dèwi Sintâ** (Skr. *Mithilâ*). bl. 92.
- Maritjâ**, een **Boetâ**, een der rijks grooten van Vorst **Dâsâ-moekâ**. bl. 92, 98, 174.
- Maroetâ** (**Praboe** of **Bagawan**). bl. 163.
- Maswâ-pati**, Vorst van **Wirâtâ**, schoonvader van **Abimanjoe**. bl. 28.
- Mégâ-nòndâ**, bijnaam van **Indradjit** (Skr. *Mêghanâda*). bl. 111.
- Mênâkâ**, naam van een eiland (Skr. *Mainâka*). bl. 107.

- Méntriâ** (**Bagawan**). bl. 81.
- Méroe** (**Dèwi**), gemalin van Vorst **Wisâ-karnâ**. bl. 105.
- Mintrâgnâ**, een der rijks grooten van Vorst **Dâsâ-moekâ**. bl. 113, 128, 162, 170, 173.
- Mitrâ** (**Bagawan**), een **Pânditâ**. bl. 91.
- Mòndâ-râkâ**, naam van den rijkszetel van Vorst **Salyâ**. bl. 10, 75.

N.

- Nakoelâ**, ook wel **Nangkoelâ** (**Raden**), vierde zoon van **Pandoe**, bij **Dèwi Madrim** (Skr. *Nakoela*). bl. 17, 19, 73.
- Narâdâ** (**Sang Hyang**), een **Djawâtâ**, anders **Kanékâ-poetrâ** genaamd (Skr. *Nârada*). bl. 5, 80, 85.
- Narantâkâ**, een zoon van Vorst **Dâsâ-moekâ**. bl. 114, 140.
- Nârâ-singâ** (**Batârâ**), naam van **Batârâ Wisnoe** in zijn vierde incarnatie (Skr. *Narasingha*, d. i. *manleeuw*, omdat hij de gedaante had aangenomen van een man met een leeuwepok). bl. 116.
- Nawangsih** (**Dèwi**), een **Widâ-dari**, gemalin van Vorst **Dânâ-pati**. bl. 153.
- Ngajôdyâ**, naam van een rijk, het tegenwoordige *Oude* in Indiën (Skr. *Ajôdhyâ*, d. i. *onbestrijdbaar*) bl. 90, 152, 165.
- Ngâlâ-tanâjâ** (**Praboe**). bl. 172.
- Ngalëngkâ**, naam van een rijkszetel; volgens sommigen het tegenwoordige *Ceylon*, volgens anderen meer zuidwaarts gelegen (Skr. *Langkâ*). bl. 91.

Ngamartâ, naam van den rijkszetel van Vorst Joedistirâ. bl. 11.

Ngastinâ, naam van een rijk, het oude *Dehli*, doch volgens de Javanen op Java gelegen (Skr. Hastinâpoera, d. i. *Olifantsstad*, van Hastin, *olifant*). bl. 2, 87.

Ngawonggâ, naam van het vorstendom van Praboe Karnâ, die daarom doorgaans Adipati Ngawonggâ genoemd wordt (Skr. Angga. Het is het eigenlijke Benggalen; doch volgens de Javanen was het op Java gelegen). bl. 6, 8.

Nirbitâ of Nirbintâ (Arjâ). bl. 28.

O.

Oepâ-rënggâ, naam van den rijkszetel van Vorst Wisâ-karmâ. bl. 105.

Oepâ-tjitrâ, een der Korâwâ's. bl. 40, 54.

Oetarâ (Raden), een zoon van den Vorst van Wirâtâ (Skr. Oetara). bl. 17, 25.

Oetari (Dèwi), dochter van den Vorst van Wirâtâ, gemalin van Raden Abimanjoe (Skr. Oetarâ). bl. 42, 44, 46.

Ønggâ-djaksâ, jongere broeder van Sangkoeni. bl. 57.

Øngkâ-widjâjâ (Raden), bijnaam van Raden Abimanjoe. bl. 26.

Øngsâ-Øngsâ, een der Korâwâ's. bl. 54.

P.

Padmâ (Bagawan) zoon van Poelastâ, en grootvader van Vorst Dânanâ-pati, Vorst Dâsâ-moekâ, Koembâ-karnâ, Sarpâ-

kanâkâ en Wibisânâ. bl. 159, 185.

Paloepi (Dèwi), een dochter van Ardjoenâ). bl. 32.

Panaksi, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ, misschien dezelfde als Pratapanaksi. bl. 114.

Pandâwâ, geslachtsnaam der zonen van Pandoe (Skr. Pândawa). bl. 4.

Pandoe, middelste zoon van Abiâsâ, vorst van Ngastinâ (Skr. Pândoe).

Parikësit, zoon van Raden Abimanjoe (Skr. Parixit). bl. 86.

Partâ, een bijnaam van Ardjoenâ (Skr. Pârthâ, d. w. z. zoon van Prêthâ, een bijnaam van Dèwi Koenti). bl. 31 vlg. 58.

Partipéjâ, een der Korâwâ's. bl. 56.

Poelastâ (Sang Rësi), een tot Dêwâ verhevene Panditâ, vader van Bagawan Padmâ, en overgrootvader van Vorst Dânanâ-pati, Vorst Dâsâ-moekâ, Koembâ-karnâ, Sarpâ-kanâkâ en Wibisânâ (Skr. Poelastya). bl. 185.

Poespâkâ, naam van een paard van Vorst Dânanâ-pati. bl. 158.

Poetâ-daksi, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 113, 127, 174.

Poetaksi, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.

Pòntjâ-djanjâ, naam van de Gong van Vorst Krësna (Skr. Pântjadjanya). bl. 45.

Pòntjâ-wâlâ (Raden), zoon van Vorst Joedistirâ. bl. 21, 42, 83.

Pradjonggâ, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 113, 127, 174.

Pragâsâ, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 113, 174.

Prahastâ, jongere broeder van Dèwi Soekèsi, Patih van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 113, 134, 156, 159, 165 vlgg. 182.

Pratapanaksi, broeder van Poetâ-daksi, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ (Zie ook Panaksi). bl. 127.

R.

Ragâwâ, bijnaam van Râmâ (Skr. Râghawa, d. i. zoon van Raghoe). bl. 166.

Ragoe (Dèwi), ook Soekosalyâ genaamd, gemalin van Vorst Dâsâ-moekâ, moeder van Râmâ (Skr. Raghoe). bl. 90.

Râmâ, oudste zoon van Vorst Dâsâ-râtâ, een incarnatie van Wisnoe (Skr. Râma). bl. 90 vlgg.

Râmâ-Bargâwâ, ook Bagawan Djamadagni genaamd, een Panditâ (Skr. Bhârgawa, d. i. afstammeling van Bhargoe). bl. 93.

Râmâ-Djâjâ-pati, een bijnaam van Anoman. bl. 102.

Râmâ-Parasoe, een Djawâtâ (Skr. Parasjoe-râma). Deze is de zesde incarnatie van Batârâ Wisnoe, op de wereld verschenen als de zoon van Djamadagni). bl. 5, 11.

Rawânâ, anders Dâsâ-moekâ genaamd, zoon van Bagawan Wisrâwâ, vorst van Ngaleng-

kâ (Skr. Râwana) bl. 98, 154, 166, 182.

Rékâ-doerdjâjâ, een der Korâwâ's. bl. 28, 54.

Rêksâ-moekâ, naam van een berg. bl. 102.

Roekmâ-râtâ (Raden), zoon van Vorst Salyâ. bl. 25, 74 vlg.

S.

Sadéwâ (Raden), de jongste der vijf zonen van Pandoe (Skr. Sahadêwa). bl. 17, 19, 73.

Sajëmprâbâ (Dèwi), dochter van Vorst Wisâ-karmâ. p. 105.

Saksâ (Raden), een zoon van Dâsâ-moekâ. bl. 110.

Salëmbânâ, een Boetâ. bl. 61.

Salyâ, vorst van Mòndâ-râkâ, schoonvader van Vorst Soejoedânâ, van Vorst Karnâ en van Vorst Bâlâ-déwâ; broeder van Dèwi Madrim, vrouw van Pandoe en moeder van Nakoelâ en Sadéwâ. In de Brâtâ-joedâ strijdt hij op de zijde der Korâwâ's (Skr. Sjalya). bl. 6, 25, 66, 71 vlgg. 76, 78.

Samârâ-Mëntâ, paedagoog van de zonen van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 140.

Sampati, oudere broeder van Djatajoe, een fabelachtige groote vogel, zoon van Garoedâ. bl. 106. Ook een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102, 127.

Sandjâjâ, tweede zoon van Arjâ Widoerâ, jongere broeder van Joejoetsoeh. bl. 15. Zie ook Soedjâjâ.

Sangkoeni of Sëngkoeni (Arjâ),

- schoonbroeder van Dĕstā-rātā, oom der Korāwā's, en Patih van Soejoedānā (Skr. Sjakoeni). bl. 6, 10, 30, 78.
- Sarābā, een der rijksgrooten van Vorst Soegriwā (Skr. Sjara-bha). bl. 102.
- Sarābā-sòntā, jongere broeder van Arjā Sangkoeni. bl. 57.
- Sarpā-kanākā, dochter van Bagawan Wisrāwā, zuster van Vorst Dāsā-moekā. bl. 97, 154.
- Sasmitaningsih (Dĕwi), een Widā-dari gemalin van Vorst Dānā-pati. bl. 153.
- Satroegnā, vierde zoon van Vorst Dāsā-rātā, jongere broeder van Rāmā (Skr. Sjatroeghnā). bl. 90, 150.
- Sénā, 1°. een naam van Wrĕkodārā. bl. 58. — 2°. Sénā of Sénā-sĕkti, naam van een paard van Krĕsnā. bl. 45, 48.
- Sénā-tjitra, een der Korāwā's. bl. 40.
- Sĕmpani (Bagawan), vader van Sindoe-rĕdjā. bl. 43, 45, 51, 53.
- Sĕtā (Arjā), bijgenaamd Raden Wrĕsniwirā, oudste zoon van den Vorst van Wirātā. bl. 22 vlg. 25.
- Sĕtyaki (Raden) een held in het gevolg van Vorst Krĕsnā (Skr. Sātyaki). bl. 3, 12.
- Sĕtyā-srāwā, een der Korāwā's. bl. 40.
- Sĕtyā-wāti (Dĕwi), gemalin van Vorst Salyā. bl. 75, 78.
- Sindoe-rĕdjā of Sindoerdjā (Arjā), bijgenaamd Djājā-drātā, zoon van Bagawan Sĕmpani, schoonbroeder der Korāwā's. bl. 6, 12, 28, 43, 53.
- Sintā (Dĕwi), dochter van Djānākā, den vorst van Mantili, en gemalin van Rāmā (Skr. Sītā), bl. 92 vlg. 149.
- Siti-Soendari (Dĕwi), dochter van Vorst Krĕsnā, gemalin van Raden Abimanjoe. bl. 38, 44, 46.
- Sodā (Praboe). bl. 174, 179.
- Soebali (Praboe), oudere broeder van Vorst Soegriwā. bl. 101, 125.
- Soedargā, een der Korāwā's. bl. 39.
- Soedarmā, een der Korāwā's. bl. 39.
- Soedira, een der Korāwā's. bl. 28.
- Soedirgā, een der Korāwā's. ald.
- Soedjājā, een zoon van Arjā Widoerā, dezelfde, naar het schijnt, als Sandjājā. bl. 6.
- Soegandini, een vrouwelijke bediende van Dĕwi Sĕtyā-wāti. bl. 78.
- Soegriwā, een apenkoning, Vorst van Kiskĕndā, bondgenoot van Rāmā (Skr. Soegriwā. bl. 101, 120, 150.
- Soejoedānā, anders Doerjā-dānā, Droejā-dānā of Droejoedānā genaamd, de oudste zoon van Dĕstā-rātā, vorst van Ngastinā (Skr. Soejōdhana, d. i. *goed strijder*). bl. 5, 10, 22, 26, 79, 81.
- Soekā-srānā, of Sokā-sarānā, een der rijksgrooten van Vorst Dāsā-moekā. bl. 114, 124, 169, 183.
- Soekĕsi (Dĕwi) dochter van Vorst Soemali, gemalin van Bagawan Wisrāwā. bl. 152 vlg. 185.
- Soekōntā, naam van een paard van Krĕsnā. bl. 45.

- Soekosalyâ, ook Dèwi Ragoe genaamd, gemalin van Vorst Dâsâ-râtâ. bl. 90, 150.
- Soemali (Bagawan), vorst van Ngälëngkâ, grootvader van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 116, 152.
- Soembâdrâ (Dèwi Wârâ), zuster van Vorst Krësnâ, en gemalin van Ardjoenâ (Skr. Soebhadra). bl. 42.
- Soemitrâ (Dèwi), gemalin van Vorst Dâsâ-râtâ. bl. 90, 150.
- Soepwarsâ, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 156, 173.
- Soerâ-doermâ, een der Korâwâ's. bl. 54.
- Soerâ-soedirgâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Soerjâ-kètœ (Prabœ). bl. 174.
- Soerjâ-poetrâ, d. i. *Zonnesoon*, bijnaam van Vorst Karnâ (Skr. Soërrjapoetra). bl. 58.
- Soesénâ, 1°. een der rijks grooten van Vorst Dâná-pati. bl. 158. — 2°. een der Korâwâ's. bl. 40.
- Soesénâ-winâtâ, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.
- Soetiksna, een Panditâ. bl. 96.
- Soetrâ-djâjâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Soewari-brangti, een in een vogel veranderde godheid, die als kluisenaar leeft. bl. 101 vlg.
- Soewêlâ, naam van een berg (Skr. Soewêla). bl. 107, 120.
- Soewòndâ, Patih van Ardjoenâ-Sâsrâ. bl. 166, 176, 179.
- Sokâ-sarânâ: zie Soekâ-srânâ.
- Songâ-songâ (Raden), zoon van Raden Sëtyaki. bl. 56.
- Srawanggâ, naam van een rijk. bl. 171.
- Srawantipoerâ, naam van een rijk. bl. 171.
- Sri (Batârâ). bl. 101.
- Sri (Dèwi), de gemalin van Batârâ Wisnoe (Skr. Sjri). bl. 161.
- Sri-kândi (Dèwi Wârâ), dochter van Vorst Droepâdâ, gemalin van Ardjoenâ. bl. 19, 23, 32, 42, 83.
- Sroetâ-joedâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- T.
- Taman-Sokâ; naam van een tuin in het paleis van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 108.
- Tëgal-koeroe, z. v. a. Koeroe-sëtra. bl. 5.
- Tjarœ-tjitrâ, een der Korâwâ's. bl. 40, 54.
- Tjêmpâlâ, naam van den rijkszetel van Vorst Droepâdâ (Skr. Pantjâla). bl. 17.
- Tjiptâ-wêlâhâ, naam van een paard van Vorst Krësnâ. bl. 45.
- Tjitrâ-darmâ, een der Korâwâ's. bl. 40, 54.
- Tjitrâ-dirgantârâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Tjitrâ-joedâ, 1°. een krijgsoverste van Vorst Dâná-pati. bl. 157. — 2°. een der Korâwâ's. bl. 54.
- Tjitraksi, een der Korâwâ's. bl. 40, 54.
- Tjitrâ-sénâ, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Tjitrâ-soerti, een der Korâwâ's. bl. 40.
- Tjitrâ-tjâpâ, een krijgsoverste van Vorst Dâná-pati. bl. 157 vlg.
- Tjitrâ-wati (Dèwi), een incarna-

tie van Dèwi Sri, dochter van den Vorst van Manggádâ en gemalin van Ardjoenâ-sâsrâ. bl. 162, 166, 183.

Tjitrà-witjitrâ, een der Korâwâ's. bl. 40.

Tridjâtâ, dochter van Wibisânâ. bl. 107, 122.

Trikâjâ, een zoon van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 114, 140.

Trimoerdâ, een Boetâ. bl. 97.

Trisirah, een zoon van Vorst Dâsâ-moekâ (Skr. Trisjirah, d. i. *de driehoofdige*). bl. 114, 140.

W.

Wârâ-windoe, naam van een berg. bl. 105.

Wasistâ (Bagawan), een Pañditâ (Skr. Wasjistha). bl. 90.

Wélâ-râdjâ, naam van een rijk. bl. 165.

Wibisânâ, zoon van Bagawan Wisrâwâ, jongere broeder van Vorst Dâsâ-moekâ, maar van menschelijke gedaante; na den dood van Dâsâ-Moekâ vorst van Ngalëngkâ (Skr. Wibhisana). bl. 98, 118, 147, 155.

Widâ-wati (Dèwi), een incarnatie van Dèwi Sri. bl. 161, 169.

Widoerâ (Arjâ), ook Jâmâ-Widoerâ genaamd, de jongste, lamme zoon van Abiâsâ, en dus oom der Pañdâwâ's en Korâwâ's (Skr. Widoera). bl. 6, 8, 10, 21.

Wikataksini, een Boetâ. bl. 107.

Wilohitaksâ, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 113, 142, 145, 174.

Wirâdâ, een Boetâ. bl. 96.

Wirâ-sòngkâ (Raden), zoon van den Vorst van Wirâtâ. bl. 17, 25.

Wirâtâ, naam van den rijkszettel van Vorst Maswâ-pati (Skr. Wirâta). bl. 2.

Wirjâ, een der Korâwâ's. bl. 28.

Wirjâ-djâjâ, een der Korâwâ's. bl. 39.

Wiroepaksâ, een der rijks grooten van Vorst Dâsâ-moekâ. bl. 113, 128, 158, 170, 173.

Wisâ-bâdjâ (Praboe). bl. 176.

Wisâ-karmâ, een Boetâ-vorst. bl. 105.

Wisangkâlâ, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.

Wisnoe (Batârâ), Skr. Wisnoe. bl. 116, 161.

Wisrâwâ, vorst van Lokâ-pâlâ, zoon van Bagawan Padmâ, en vader van Vorst Dâsâ-pati, Vorst Dâsâ-moekâ, Koembâkarnâ, Sarpâ-kanakâ en Wibisânâ. bl. 152 vlg., 155, 159, 185.

Wisrawânâ, bijnaam van Vorst Dâsâ-pati. bl. 152.

Wrëkâ, een Boetâ. bl. 116.

Wrëkodârâ (Raden), ook Bimâ en Sênâ genaamd, tweede zoon van Pañdoe (Skr. Wrëkôdara d. i. *wolfsbuiik*). bl. 18, 33.

Wrëkohâbâ, een der rijks grooten van Vorst Soegriwâ. bl. 102.

Wrësâjâ (Raden), een der Korâwâ's. bl. 36 vlg. 42.

Wrësâ-séna (Raden), zoon van Vorst Karnâ. bl. 68.

Wrësniwirâ (Raden), bijnaam van Arjâ Sétâ. bl. 20, 22.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z177871403